

PREDAJA TERETA NA ČUVANJE JAVNOM SKLADIŠTU

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda broj: II Rev-138/01-2 od 28. ožujka 2002.

Vijeće: dr. sc. Ivo Grbin, kao predsjednik vijeća,
Miroslava Vekić, Miljenka Vraničar, Tomo Gložinić
i Ljubica Munić, kao članovi vijeća

Ukoliko se na odredištu ne pojavi ovlašteni primatelj, brodar ima pravo predati teret na čuvanje javnom skladištu ili drugoj prikladnoj osobi. U tom slučaju javno skladište drži teret za brodara, a ne za nalogodavatelja iz ugovora o otpremanju.

Predmet ovog spora je ispunjenje ugovora o otpremanju drvene građe, zaključenog između nalogodavatelja iz ugovora o otpremanju kao tužitelja i javnog skladišta kao tuženika. Nalogom tužitelja, tuženik kao otpremnik trebao je drvenu građu, koja će brodom stići u R., otpremiti dalje za Bengazi (čl. 827. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", broj 53/91, 73/91, 3/94 i 7/96 – dalje ZOO). Kada je drvena građa stigla brodom u R. tužitelj nije imao u posjedu teretnicu i stoga se nije mogao legitimirati kao ovlašteni primatelj te građe i nije od brodara mogao potraživati predaju prispjele građe. Zbog toga se i tuženik nije mogao predstaviti brodaru kao ovlašteni imatelj teretnice i kao otpremnik postupiti sukladno nalogu tužitelja. U postupku pred prvostupanjskim sudom je utvrđeno da se u konkretnom slučaju radilo o nalogu bez potrebne dokumentacije, pa zbog toga tuženik nije bio u mogućnosti ispuniti obvezu prema tužitelju kao nalogodavcu. Prvostupanjski sud Trgovački sud u Rijeci u predmetu br. P-74/97 od 24. travnja 1997. odbio je tužbeni zahtjev da mu tuženik preda 5.296,87 m³ drvene građe ili da mu isplati iznos od 1,207.062,50 USD.

Presudom suda drugog stupnja odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđena je prvostupanjska presuda, kojom je tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom.

Protiv drugostupanjske presude tužitelj je izjavio reviziju iz svih zakonskih razloga i predložio da se o reviziji odluči.

Tuženik nije odgovorio na reviziju tužitelja, niti se o istoj izjasnio Državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio je da revizija nije osnovana. U postupku pred nižim sudovima nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91 i 91/92

– dalje ZPP) na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti temeljem odredbe čl. 386. ZPP. Druge bitne povrede tužitelj nije konkretno naveo ni obrazložio.

Odredbama tada važećeg Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (“Službeni list” broj 22/77) propisano je da brodar može dati teret na čuvanje javnom skladištu ili drugoj prikladnoj osobi, ako se ne javi osoba koja može preuzeti teret, a to je brodar u konkretnom slučaju i učinio i dao je teret na čuvanje tuženiku kao javnom skladištu. Time je tuženik držao teret za brodara, a ne za tužitelja kao nalogodavca iz ugovora o otpremanju, kako to tužitelj želi prikazati u svojoj reviziji navodeći da se tuženik legitimirao brodaru kao ovlaštenu imatelj teretnice, pa da mu je onda brodar na osnovu toga i predao teret.

Kako se tužitelj nije legitimirao kao ovlaštenu imatelj teretnice ni nakon što je drvena građa deponirana kod tuženika u javno skladište, tuženik je postupajući kao skladištar u smislu odredbe čl. 730. ZOO robu predao drugoj osobi tj. na zahtjev donosioca teretnice, kao ovlaštenog primatelja robe.

S obzirom da tužitelj ni u tijeku revizijskog postupka nije dokazao svoje pravo raspolaganja spornom drvenom građom, a time ni pravo na isplatu njezine protuvrijednosti, Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je da su nižestupanjski sudovi pravilno primijenili materijalno pravo kad su tužbeni zahtjev odbili. Revizija tužitelja odbijena je kao neosnovana temeljem odredbe čl. 393. ZPP.

Dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstveni suradnik

Jadranski zavod HAZU

Summary:

PLACING CARGO IN CUSTODY OF A PUBLIC WAREHOUSE

If an authorised consignee does not appear at the destination, the ship operator has the right to place cargo in custody of a public warehouse or another suitable person. In that case, the public warehouse shall keep the cargo for the account of the ship operator, and not for the account of the principal under the contract of shipment.